

Recenzja osiągnięć
Pana dr. Łukasza Scheffsa
ubiegającego się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie
nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce,
sporządzona przez dr. hab. Jędrzeja Skrzypczaka, prof. UAM

1. Sylwetka Habilitanta

Pan dr Łukasz Scheffs od początku swojej edukacji i kariery naukowej związany był z Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i przyznam, że Jego rozwój naukowy miałem okazję obserwować niemal od samego początku jako wykładowca podczas prowadzonych przeze mnie zajęć dydaktycznych w ośrodku zamiejscowym w Gnieźnie. I choć - muszę z pewnym smutkiem przyznać - nieczęsto to się zdarza, to właśnie bardzo wyróżniającą aktywność Pana Doktora, ówczesnego studenta pamiętam do dziś, a to już daje sporo do myślenia.

Dlatego nie może być niespodzianką, że zarówno tytuł zawodowy licencjata jak i magistra politologii, uzyskał na Wydziale (Instytucie) Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM. Ten pierwszy otrzymał w 2006 r. na podstawie pracy napisanej pod kierunkiem dr. Stanisława Zyborowicza zatytułowanej „Udział Wojska Polskiego w operacjach pokojowych w latach 1990 – 2005”, ten drugi na kierunku politologia w zakresie specjalności marketing polityczny w roku 2008, w oparciu o pracę magisterską przygotowaną pod kierunkiem prof. dr. hab. Andrzeja Stelmacha pt. „Aspekty polityczno-prawne decyzji o udziale Polskiego Kontyngentu Wojskowego w operacji ‘Iracka Wolność’”. Co warte podkreślenia dysertacja została doceniona nagrodą Dziekana WNPiD UAM dla najlepszej pracy magisterskiej w 2008 r. Pięć lat później Habilitant uzyskał stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk społecznych w zakresie nauk o polityce także na macierzystym Wydziale na podstawie dysertacji zatytułowanej „Kolektywizm i indywidualizm. Zachowanie wyborcze w Polsce w latach 2001-2011” przygotowanej pod kierunkiem prof. dr. hab. Piotra Pawełczyka. O wartości pracy z pewnością przekonuje fakt, że została ona opublikowana drukiem, choć dopiero w 2016 r. Można się jedynie domyślać, że takie opóźnienie spowodowane było poszukiwaniem własnej dalszej drogi rozwoju i sposobu na życie, bo przecież Pan Doktor nie od początku związał się

w 100 % zawodowo z Uniwersytetem. Taka odłożona publikacja w żadnej mierze nie zaszkodziła aktualności treści i atrakcyjności zawartych tam wywodów.

Tym niemniej Pan dr Łukasz Scheffs początkowo, jeszcze w okresie studiów doktoranckich realizował zlecenia jako nauczyciel w Ogólnopolskim Ośrodku Rozwoju Zawodowego „Progres” sp. z o.o., następnie związał się z Wyższą Szkołą Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa oraz Szkołą Wyższą Psychologii Społecznej w Poznaniu. W październiku 2013 r., a więc po obronie doktoratu został zatrudniony na WNPiD UAM, początkowo jednak na etacie starszego wykładowcy w wymiarze ½ etatu, a dopiero od 2014 w charakterze adiunkta już w pełnym wymiarze czasu pracy. Później w okresie od 2016 do 2018 w związku z podjęciem się pełnienia funkcji w zastępcy Burmistrza Gminy i Miasta Witkowo, wymiar czasu pracy na WNPiD UAM okresowo zmniejszono do 1/2, po czym ponownie przywrócono do pełnego.

Należy tu docenić i podkreślić aktywność zawodową Opiniowanego na rzecz różnych struktur samorządu terytorialnego, bo w tym obszarze rozwój kariery zawodowej jest także godny uwagi. I tak od 2016 r. do 2019 pełnił funkcję zastępcy Burmistrza Gminy i Miasta Witkowo, w 2018 r. sprawował obowiązki Dyrektora Ośrodka Kultury Sportu i Rekreacji w Witkowie, a 2019 r. powierzono mu pewne funkcje Urzędzie Miejskim w Gnieźnie, m. in. Pełnomocnika Prezydenta Gniezna ds. Rozwoju Aglomeracji, a od 1 marca 2019 r. jest Dyrektorem Wydziału Promocji, Kultury, Turystyki Urzędu Miejskiego w tym pięknym mieście.

Co może budzić spore uznanie, Opiniowany może pochwalić się ukończeniem wielu kursów doskonalących z różnych obszarów, od szkoleń dla wychowawców placówek wypoczynku dla dzieci i młodzieży, po kursy dla członków rad nadzorczych. Różnorodność tych zainteresowań i uzyskanych uprawnień jest imponująca.

2. Ocena osiągnięcia naukowego

Habilitant jako osiągnięcie stanowiące podstawę do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego wskazał cykl publikacji zatytułowany „Rola wiedzy naukowej w działaniu, czyli o socjotechnice w aktywności politycznej”, na który składa się łącznie piętnaście publikacji (dwie monografie naukowe, trzy artykuły w czasopismach naukowych w języku angielskim, pięć artykułów w czasopismach w języku polskim oraz pięć rozdziałów w pracach zbiorowych). Trzeba docenić, że mimo braku takich wymogów, ale zgodnie z

pewną (w moim przekonaniu bardzo dobrą) tradycją akademicką, przedłożony cykl zawiera monografię, wprawdzie niezbyt obszerną, bo liczącą 165 stron, ale z pewnością niezwykle interesującą. Jak już wspomniano na cykl składają się następujące dwie monografie. Pierwsza z nich we współautorstwie (wkład 50%) z prof. P. Antkowiakiem, „Teoria i praktyka przywództwa politycznego na przykładzie bezpośrednich wyborów wójta, burmistrza i prezydenta miasta” (Poznań 2016, Wydawnictwo Naukowe WNPiD UAM, ss. 204) oraz druga, którą należy potraktować jako wiodące osiągnięcie w tym cyklu „Doradztwo polityczne. Wykorzystanie wiedzy profesjonalnej w działaniu” (Poznań 2019, Wydawnictwo Naukowe WNPiD UAM, ss. 165). Analiza treści obu publikacji przekonuje, że wpisują się one w przedmiot badań zadeklarowany jako osiągnięcie naukowe, a nadto mieszczą się w zakresie nauk o polityce i administracji. W zasadzie można byłoby stwierdzić, że życiorys Habilitanta i jego wyraźnie hybrydowa prowadzona z wielu sukcesami aktywność na polu nauki, ale i polityki lokalnej działalności urzędniczej jest najbardziej przekonującą próbą weryfikacji tezy i hipotez stawianych w pracy habilitacyjnej a streszczonych w istocie w podtytule książki habilitacyjnej tj. „wykorzystanie wiedzy profesjonalnej w działaniu”. Dodatkowo do wspomnianego cyklu zaliczono trzy artykuły zamieszczone w czasopismach naukowych w języku angielskim, 1., „The Personalisation of Politics at the Local Level in Poland and Selected Central and Eastern European States: A Contribution to the Research” (współautorstwo z P. Antkowiakiem, “Politics in Central Europe” 2015, nr 2 wydawanego przez the Central European Political Science Association a zarejestrowanego w Republice Czeskiej, indeksowanym w bazach SCOPUS and ERIH plus); 2., „Collectivistic aspects of advocacy advertising, “Public Policy and Economic Development” 2015, nr 4 , (czasopismo wydawane przez Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM oraz Petro Mohyla Black Sea State University) oraz 3. “Celebrization of Polish politics, and the language of comments and Internet entries. Analysis of selected examples, (“Przegląd Politologiczny” 2017, nr 3, współautorstwo z A.Sulikowską).

Dodatkowo w zaprezentowanym cyklu umieszczono publikacje zamieszczone w czasopismach naukowych przygotowane w języku polskim. I tak w tym katalogu znalazły się teksty współautorskie z prof. P. Antkowiakiem, a mianowicie „Nowy wymiar przywództwa politycznego: w poszukiwaniu perspektywy do badań personalizacji polityki na poziomie lokalnym” („Środkowoeuropejskie Studia Polityczne” 2015, nr 1), „Personalizacja polityki w świetle wyników badań opinii publicznej. Przegląd wybranych badań, („Środkowoeuropejskie Studia Polityczne” 2015, nr 2), oraz z T. Ludwickim, A Siudą, Marketing polityczny a

degradacja kultury politycznej w systemie liberalno-demokratycznym, w: A.Stelmach, M. Lorenc, M. Łukaszewski (red.) *Kultura polityczna. W poszukiwaniu nowego paradygmatu*, (Poznań 2018), a nadto już samodzielne opracowania pt. *Socjotechniczne aspekty personalizacji polityki*, („Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne” 2015, vol. 47); *Socjotechnika władzy*, („Przegląd Politologiczny” 2016, nr 1); *O socjotechnicznych, a także prakseologicznych korzeniach doradztwa politycznego*, („Środkowoeuropejskie Studia Polityczne” 2016, nr 4), oraz rozdziały w pracach zbiorowych *Marketing społeczny, kampania społeczna i reklama społeczna – próba systematyzacji pojęć*, w: P. Pawełczyk (red.) *Kampanie społeczne jako forma socjotechniki*, (Warszawa 2015); *Socjotechniczne aspekty kampanii profrekwencyjnych, czyli rzecz i legitymizacji władzy politycznej*, w: B. Pająk – Pątkowska (red.) *Wpływ społeczny. Konteksty i zastosowania badawcze*, (Poznań 2016), a wreszcie *Wpływ marketingu politycznego na przeobrażenia kultury politycznej w systemie liberalno-demokratycznym*, w: red. B.A. Nowak, K. Maciąg, *Diagnoza współczesnego społeczeństwa – przegląd wybranych aspektów*, (Lublin 2018).

Jak to ujął Habilitant, Jego zasadniczym celem była próba ukazania oddziaływania socjotechnicznego na rzeczywistość społeczną. Postawiono tu tezę, a mianowicie, iż procesy socjotechniczne dokonują się w wielu obszarach życia społecznego, w szczególności widoczne są w działaniach politycznych i wiążą się ze świadomym użyciem wytworów wiedzy naukowej w celu wywołania odpowiednich zmian społecznych. Można się jedynie domyślać, że używając określenia wiedza naukowa, odwołano się tu do wyników prac i badań naukowych. Gdyby jednak przyjąć, że nie jest to li tylko nieprecyzyjność językowa, to przeciwstawienie wiedzy – wiedzy naukowej może wydawać się zabiegiem problematycznym. A zatem być może należałoby wymagać wyjaśnienia tego pojęcia, to odpowiedź kryje się – jak się wydaje - w pierwszej z pięciu zaproponowanych hipotez. A mianowicie, że socjotechnika stanowi efekt działalności świadomej i jest częścią nauki. Weryfikację tej hipotezy Autor starał się przeprowadzić w takich publikacjach jak „Collectivistic aspects of advocacy advertising, “Public Policy and Economic Development” 2015, nr 4; *Marketing społeczny, kampania społeczna i reklama społeczna – próba systematyzacji pojęć*, w: *Kampanie społeczne jako forma socjotechniki*, P. Pawełczyk (red.), Warszawa 2015; *Socjotechniczne aspekty kampanii profrekwencyjnych, czyli rzecz i legitymizacji władzy politycznej*, w: *Wpływ społeczny. Konteksty i zastosowania badawcze*, red. B. Pająk – Patkowska, Poznań 2016). Na marginesie warto zauważyć, że takie ujęcie polegające na przypisaniu odpowiednich publikacji cyklu do kolejnych hipotez należy ocenić jako zabieg udany, zapewniający dużą przejrzystość wyводу. Drugą hipotezą stawianą przez Habilitanta jest założenie, iż szczególnym obszarem działań

socjotechnicznych pozostaje polityka. W tym nurcie mieszczą się takie publikacje jak: Socjotechniczne aspekty personalizacji polityki, „Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne” 2015, vo. 47, oraz Socjotechnika władzy, „Przegląd Politologiczny” 2016, nr 1, s. 35-47). Kolejna sprowadzająca się do stwierdzenia, że najpełniej proces planowania i wdrażania zmian społecznych zauważalny jest w ramach rywalizacji wyborczej i marketingu politycznego. (W tym nurcie mieszczą się takie publikacje jak: „Teoria i praktyka przywództwa politycznego na przykładzie bezpośrednich wyborów wójta, burmistrza i prezydenta miasta”, „Marketing polityczny a degradacja kultury politycznej w systemie liberalno-demokratycznym”; „Wpływ marketingu politycznego na przeobrażenia kultury politycznej w systemie liberalno-demokratycznym”). Kolejna hipoteza zakłada, że jednym ze zjawisk socjotechnicznych jest dynamicznie postępujący proces personalizacji polityki, co ma być wynikiem takich procesów jak ekonomizacja działań politycznych i marketingu politycznego. Ostatnia z hipotez zakłada, że istnieje możliwość wykorzystania wiedzy socjotechnicznej, nie tylko w samej rywalizacji wyborczej, ale na etapie konstruowania decyzji i działań władczych, czego dowodem miałyby być wzrost znaczenia i instytucjonalizacja doradztwa politycznego. Można jedynie sugerować, w celu zapewnienia większej przejrzystości pracy, aby w zakończeniu monografii w sposób wyraźny dokonać weryfikacji postawionych hipotez, choć oczywiście zawarto tam swoiste podsumowanie prezentowanych wywodów.

Analiza bibliografii wszystkich powyższych pozycji przekonuje, że Autor cyklu zna i sprawnie wykorzystuje zarówno zagraniczne jak i krajowe publikacjach z zakresu politologii. Powyższa konstatacja jest o tyle istotna, że jedną z metod badawczych deklarowanych przez Opiniowanego jest metoda analizy i krytyki piśmiennictwa. Aby wynik takiego podejścia był wartościowy, warunkiem koniecznym jest właściwy dobór literatury. Innymi metodami którymi posługuje się Autor, to analiza systemowa i metoda instytucjonalna. Wydaje się, że metody zostały poprawnie dobrane do założonych celów badawczych.

Trzeba tu nadto podkreślić, że przedstawione publikacje ukazywały się w renomowanych, polskich czasopismach politologicznych jak i uznanych wydawnictwach („Przegląd Politologiczny”, Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne”, Środkowoeuropejskie Studia Polityczne”, Wolters Kluwer, Wydawnictwo Naukowe WNPiD UAM). Wypada tylko żałować, że nie podjęto prób opublikowania wyników badań zagranicą, poza jednym przypadkiem.

3. Charakterystyka i ocena pozostałego dorobku naukowego i aktywności badawczej

Pozostała część dorobku naukowego koncentrowała się wokół kilku ważkich zagadnień. Po pierwsze skupiono się nad problematyką dynamicznych i głębokich przemian obserwowanych we współczesnym świecie. W tym nurcie mieszczą się takie prace jak „Europa w kryzysie? Ruch oburzonych w krótkim spojrzeniu politologa a Unia Europejska” (współautorstwo z prof. P. Antkowiakiem) w: C. Trosiak (red.) Politologiczno-socjologiczno-ekonomiczny ogród, Poznań 2014, oraz Polska i Europa wobec wyzwań współczesnego świata, w: Ł. Scheffs (red.) Społeczno-polityczne wyzwania współczesności, Poznań 2014. Innym obszarem zainteresowań naukowych były badania skoncentrowane wokół analizy szans edukacyjnych i preferencji zawodowych uczniów szkół ponadpodstawowych. Efektem tych ustaleń była praca (kolejna we współautorstwie z P. Antkowiakiem) „Perspektywy edukacyjne i zawodowe jako zadanie władz samorządowych w regionie północno-wschodniej Wielkopolski, w: P. Antkowiak (red.) 25 lat samorządu terytorialnego w Polsce. Doświadczenia i perspektyw rozwoju, Poznań 2015. Nie można wreszcie pominąć badań prowadzonych przez Opiniowanego na płaszczyźnie jego działalności zawodowej, tj. nad samorządem terytorialnym w Polsce, czego owocem była praca zatytułowana *Local Governmental in the Process of Systemic Transformation*, opublikowana w czasopiśmie „Public Policy and Economic Development” 2017 nr 11.

Trzeba tu odnotować, że pewna części dorobku naukowego Habilitanta, zarówno te zaliczone do osiągnięcia naukowego, jak i mieszczące się w innych nurtach, to publikacje przygotowane we współautorstwie, w których udział Opiniowanego oszacowano w przedziale od 50% do 75%. Autor wskazał wyraźnie zakres tematyczny przygotowanych przez siebie części. Nie można z tego powodu jednak czynić zarzutu, bowiem takie „spółki autorskie”, jeżeli jest to twórcza kooperacja, zwykle wzbogacają treść, choć z punktu widzenia prac podlegających ocenie może to być zabieg dość ryzykowny.

Pośród projektów naukowych i grantów w które był zaangażowany Opiniowany, należy wymienić obok tego indywidualnego, które owocem jest przedstawione osiągnięcie naukowe, tj. „Rola wiedzy naukowej w działaniu, czyli o socjotechnice w aktywności politycznej (realizowany w latach 2013 -2019), udział w pięciu innych zespołowych. Dwa z nich związane były pełnieniem funkcji opiekuna Koła Naukowego Psychologii Polityki WNPiD UAM (Badanie preferencji wyborczych mieszkańców gmin Słubice i Gniezno – rola współkordynatora). Dwa kolejne wynikały niejako z zatrudnieniem w Urzędzie Miasta w Gnieźnie („Jakość życia mieszkańców miasta Gniezna 2014-2016”; „Pogłębione badania

jakościowe mieszkańców Gniezna w zakresie ich oczekiwań 2017-2018. Wybory samorządowe”).

W okresie od 2014 r. do 2019 r. Habilitant uczestniczył czynnie prezentując referaty w 21 konferencjach, w tym w 7 międzynarodowych (choć tylko jedna poza granicami kraju tj. 21st Central European Science Association Conference, Ljubljana 3-4 czerwca 2016 r.) i krajowych. Jest to dorobek może nie rekordowy, ale z pewnością przekonuje o dużej aktywności naukowej Opiniowanego, który – pamiętajmy – udziela się równolegle zawodowo w organach i strukturach samorządu terytorialnego.

Trzeba też podkreślić, że redakcja pracy zbiorowej zatytułowanej „Polska i Europa wobec wyzwań współczesnego świata. Społeczno-polityczne wyzwania współczesności” (Wydawnictwo Adam Marszałek, Poznań 2014), zawierającą teksty 10 badaczy, przekonuje o umiejętności budowania zespołów badawczych. Niestety żaden z tych projektów nie był finansowany z NCN czy NCBR, a ze środków uczelniach bądź jednostek samorządowych. Nie ma ten w dokumentacji doniesień czy Recenzowany czynił starania o uzyskanie takich środków. Z pewnością dostępność większych środków, wzbogaciłaby uzyskane wyniki. Choć i tak trzeba podziwiać, że na tym trudnym „rynku grantowym”, Opiniowany skutecznie zabiegał o środki zewnętrzne. To także obecnie niezwykle ważna cecha samodzielnego pracownika nauki, do której to roli aspiruje Pan Doktor. Jeżeli nie były podejmowane takie próby, to wypada żałować, bo wydaje się, że przedstawione powyżej pomysły mogłyby liczyć na sukces. Szkoda także, że projekty te nie miały charakteru międzynarodowego.

Trzeba jednak wskazać na pewne niedostatki wniosku w świetle obowiązujących wymagań proceduralnych, które dla osoby znającej realia funkcjonowania nauk społecznych często wydają się niezwykle trudne do spełnienia czy wręcz nierealistyczne. Tym niemniej recenzenckiego obowiązku należy wytknąć, że niestety Habilitant nie ma w swoim dorobku publikacji naukowych w czasopismach znajdujących się w bazie JRC, ERIH, sumaryczny IF według JCR wynosi 0, podobnie jak liczba cytowań według WoS a według Google Scholar 5, zaś Indeks Hirscha 1. Ponadto Opiniowany nie brał udziału w międzynarodowych konsorcjach i sieciach badawczych, ani nie kierował projektami realizowanymi we współpracy z naukowcami z innych ośrodków polskich i zagranicznych oraz we współpracy z przedsiębiorcami. Nie recenzował także projektów międzynarodowych jak i krajowych. Wydaje się zatem, iż dorobek międzynarodowy Opiniowanego, mimo trzech zagranicznych wyjazdów studyjnych, jest skromny. Tłumaczyć to chyba należy funkcjonowaniem dr. Łukasza Scheffsa równocześnie w świecie nauki jak i praktyki. I tak trzeba przyznać, że mimo

łączenia tych dwóch wymagających i czasami bardzo odległych „światów”, dorobek jest znaczący. Tym bardziej, że doświadczenie wielu badaczy uczy, że w polskich realiach dopiero uzyskanie stopnia doktora habilitowanego pozwala na komfort „otwarcia na świat”, co jest przecież niezwykle czasochłonne, kosztowne i wymagające.

4. Ocena w zakresie dorobku organizacyjnego, dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej habilitanta

Jako dorobek organizacyjny Opiniowany wskazał w autoreferacie pełnienie funkcji Pełnomocnika Dziekana WNPiD UAM ds. współpracy ze szkołami oraz sprawowanie opieki naukowej nad Kołem Naukowym Psychologii Polityki. W tym katalogu należy także wymienić wysiłki w zakresie wspierania działań organizacyjnych Festiwalu Nauki oraz Dni Politologa organizowanych w II Liceum Ogólnokształcącym w Koninie. Odnotowania wymaga fakt, iż działalność ta została dostrzeżona, doceniona i uhonorowana poprzez przyznanie nagrody Dziekana WNPiD w 2016 r. za działalność organizacyjną na rzecz społeczności akademickiej.

Pan dr Łuksza Scheffs podjął także współpracę z Ośrodkiem Analiz Politologicznych Uniwersytetu Warszawskiego - „ePolitikon” sporządzając recenzje trzech artykułów naukowych. Należy także docenić udział dr Łukasza Scheffsa w Komitecie naukowym II i II Międzynarodowej Konferencji Naukowej zatytułowanej „Kryzys współczesnego świata. Różne ujęcia problemów globalnych” a organizowanej na UAM oraz podkreślić zaangażowanie w prace w radzie programowej czasopisma naukowego studentów i doktorantów wydawanego na UAM „Refleksje”. Opiniowany należy do Polskiego Towarzystwa Naukowego Nauk Politycznych, Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej oraz Inkubatora Umowy Społecznej,

Na szczególną uwagę zasługuje działalność dydaktyczna Opiniowanego. Habilitant prowadził zajęcia zarówno na macierzystym Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (głównie na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, ale także na Wydziale Nauk Geograficznych), jak również w Wyższej Szkole Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu, Szkole Wyższej Psychologii Społecznej czy też Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu. Z pewnością zadziwia mnogość tematów, których prowadzenia się podjął. Jak wyliczono w autoreferacie, pan dr Łukasz Scheffs nauczał studentów z takich przedmiotów jak: Socjotechnika, Socjotechniki wyborcze, Komunikacja medialna w bezpieczeństwie publicznym, Diagnozowanie i rozwiązywanie konfliktów, Psychologia

polityki, Badania marketingowe, Projektowanie kampanii wyborczych, Marketing terytorialny, Marketing w instytucjach publicznych, Sztuka autoprezentacji i wystąpień publicznych, Autoprezentacja i kreowanie wizerunku, Kampanie społeczne, Nauki o państwie, Negocjacje, Negocjacje w biznesie, Symulacje kampanii wyborczych, Event jak narzędzie promocji. Z pewnością przekonuje to o ogromnym doświadczeniu dydaktycznym, ale także – jak można sądzić analizując życiorys zawodowy Opiniowanego – z udanego łączenia działalności naukowej z praktyką zawodową (a przecież tego dotyczy temat osiągnięcia naukowego), co zwykle potrafi być interesujące dla odbiorców oraz umiejętności marketingowych. Ponadto Opiniowany prowadził seminarium dyplomowe sprawując promotorstwo 36 prac licencjackich. Pełnił także funkcję promotora pomocniczego w trzech (z tego w dwóch nadal) przewodach doktorskich, tj. zakończonym już sukcesem dr. Marka Pawłowskiego (Pernamentna kampania polityczna w procesie legitymizacji władzy w Polsce w latach 2005-2015) oraz trwających postępowaniach mgr Tymona Ostroucha (Wpływ polityki regionalnej Unii Europejskiej na podniesienie poziomu innowacyjności województwa lubuskiego w latach 2004 – 2018) oraz mgr. Anny Siudy (Rola organizacji pozarządowych w aktywizowaniu społeczności lokalnych w Polsce od 2004 r.).

Wspomniano już wyżej o nagrodzie uzyskanej w 2016 r. za działalność organizacyjną. Przypomnieć trzeba tu także o innych wyróżnieniach. W 2012 r. Opiniowany uzyskał stypendium naukowe przeznaczone dla najlepszych doktorantów Fundacji UAM w Poznaniu. Wcześniej, bo w 2010 r. został nagrodzony Nagrodą Dziekana WNPiD UAM za aktywną pracę na rzecz środowiska akademickiego. W tym okresie uzyskiwał również wydziałowe stypendia naukowe (2011-2013) oraz środki służące rozwojowi młodych naukowców (w 2011 i 2013 r.).

Nie można tu także pominąć pozostałej aktywności zawodowej, w tym doradczej Opiniowanego, realizowanej na rzecz różnych struktur i szczebli samorządu terytorialnego, w tym dla Starostwa Powiatowego w Gnieźnie i Prezydenta Miasta Gniezna oraz Gminy Dąbie w zakresie public relations i kreowania wizerunku oraz polityki informacyjnej (ale jednak nie polityki medialnej jak to zaznaczono w autoreferacie na s. 28, bowiem organy samorządu terytorialnego nie mają takich kompetencji). Ponadto jak już wyżej sygnalizowano w okresie od 13 czerwca 2016 r. do 28 lutego 2019 pełnił funkcję zastępcy Burmistrza Gminy i Miasta Witkowo, a w okresie od 30 lipca 2018 r. do 31 października 2018 r. wykonywał obowiązki Dyrektora Ośrodka Kultury Sportu i Rekreacji w tym uroczym (choćby ze względu na pobliski kompleks jezior) miasteczku. W 2019 r. sprawował także funkcje Menagera Kultury w Urzędzie Miejskim w Gnieźnie, Pełnomocnika Prezydenta Gniezna ds. Rozwoju

aglomeracji a od 1 marca 2019 r. (do chwili obecnej?) został Dyrektorem Wydziału Promocji, Kultury, Turystyki Urzędu Miejskiego w Gnieźnie. Był także inicjatorem i sekretarzem stowarzyszenia „Uniwersytet Każdego Wieku” w Witkowie, członkiem redakcji lokalnych Witkowskich Wiadomości Samorządowych oraz Informatora Miejskiego w Gnieźnie.

Analizując aktywność Habilitanta na płaszczyźnie współpracy z otoczeniem badawczym, nie można pominąć działalności eksperckiej, w tym przygotowanej w 2018 r. ekspertyzy wyborczej dotyczącej Gniezna oraz opracowaniu „Lokalnego programu rewitalizacji Gminy i Miasta Witkowo na lata 2018-2023”.

Trzeba też odnotować aktywność dr. Łukasza Scheffsa w zakresie popularyzowania nauki, chociażby za sprawą takich inicjatyw jak publikowanie tekstów na łamach „#Marketing w Urzędzie”, prowadzenia wykładów dla uczestników projektu „Uniwersytet III Wieku” w Luboniu i „Uniwersytetu Każdego Wieku” w Witkowie, a nadto dla uczniów szkół średnich. Współpracował On ponadto jako ekspert z mediami ogólnopolskimi, regionalnymi i lokalnymi.

Imponujący jest także wykaz szkoleń, seminariów, wykładów i warsztatów prowadzonych przez Habilitanta. Przekonuje to o tym, że rynek docenia wiedzę i doświadczenie Opiniowanego. Dodatkowo dr Łukasz Scheffs brał udział w wielu zespołach eksperckich i konkursowych, będąc przedstawicielem jednostek samorządu terytorialnego.

5. Wniosek końcowy

Zważywszy na zaprezentowaną powyżej ocenę, dorobek naukowy, a także osiągnięcia organizacyjne i dydaktyczne dr. Łukasza Scheffsa, należy uznać, iż Habilitant spełnia kryteria i wymogi stawiane samodzielny pracownikom nauki. Dlatego też uważam, że wniosek Pana Doktora powinien zostać dopuszczony do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego, przewidzianego przez ustawę z 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (tj. Dz.U. Dz.U.2017.1789), w celu uzyskania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce.

Z poważaniem

dr hab. Jędrzej Skrzypczak, prof. UAM

/podpis na oryginale/